श्रीमहाभारतं

॥ सौप्तिकपर्व्व ॥

नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमं । देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ ततस्ते सहिता वीराः प्रयाता दक्षिणामुखाः । उपास्तमनवेलायां शिविराभ्यासमागताः ।
विमुच्य वाहांस्त्वरिता भीताः समभवंस्तदा । गहनं देशमासाद्य प्रच्छन्ना न्यविशन्त ते ।
सेनानिवेशमभितो नातिदूरमवस्थिताः । निकृत्ता निशितैः शस्त्रैः समन्तात् क्षतविक्षताः ।
दीर्घमुष्णञ्च निश्वस्य पाण्डवानन्वचिन्तयन् । श्रुत्वा च निनदं घोरं पाण्डवानां जयैषिणां ।
अनुसारभयाद्भीताः प्राङ्मुखाः प्राद्रवन् पुनः । ते मुहूर्त्तात्ततो गत्वा श्रान्तवाहाः पिपासिताः । ५
नामृष्यन्त महेष्वासाः क्रोधामर्षवशङ्गताः । राज्ञो वधेन सन्तप्ता मुहूर्त्तं समवस्थिताः ।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ अश्रद्धेयमिदं कर्म्म कृतं भीमेन सञ्जय । यत्स नागायुतप्राणः पुत्रो मम निपातितः ।
अवध्यः सर्व्वभूतानां वज्रसंहननो युवा । पाण्डवैः समरे पुत्रो निहतो मम सञ्जय ।
नादिष्टमभ्यतिक्रान्तुं शक्यं गावल्गणे नरैः । यत्समेत्य रणे पार्थैः पुत्रो मम निपातितः ।
अद्रिसारमयं नूनं हृदयं मम सञ्जय । हतं पुत्रशतं श्रुत्वा यन्न दीर्णं सहस्रधा । १०
कथं हि वृद्धमिथुनं हतपुत्रं भविष्यति । न ह्यहं पाण्डवेयस्य विषये वस्तुमुत्सहे ।
कथं राज्ञः पिता भूत्वा स्वयं राजा च सञ्जय । प्रेष्यभूतः प्रवर्त्तेयं पाण्डवेयस्य शासनात् ।
आज्ञाप्य पृथिवीं सर्व्वां स्थित्वा मूर्द्धनि सञ्जय । येन पुत्रशतं पूर्णमेकेन निहतं मम ।
कृतं सत्यं वचस्तस्य विदुरस्य महात्मनः । अकुर्व्वता वचस्तेन मम पुत्रेण सञ्जय ।
कथमस्य भविष्यामि प्रेष्यभूतो दुरन्तकृत् । कथं भीमस्य वाक्यानि श्रोतुं शक्यानि सञ्जय । १५
अधर्म्मेण हते तात पुत्रे दुर्य्योधने मम । कृतवर्म्मा कृपो द्रौणिः किमकुर्व्वत सञ्जय ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ गत्वा तु तावका राजन्नातिदूरमवस्थिताः । अपश्यन्त वनं घोरं नानाद्रुमलतावृतं ।
ते मुहूर्त्तन्तु विश्रम्य लब्धतोयैर्हयोत्तमैः । सूर्य्यास्तमनवेलायां समासेदुर्म्महद्वनं ।
नानामृगगणैर्जुष्टं नानापक्षिगणावृतं । नानाद्रुमलताच्छन्नं नानाव्यालनिषेवितं ।